

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 353-1992

Fq.Con.núm. 33/27

V legislatura

Any 2003

Núm. 52

**Presidència
de l'Honorable Sr. Santiago Ferrer i Costa**

Sessió celebrada dia 13 de març del 2003

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) RGE núm. 351/03, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a coneixement dels anglicismes històrics a l'illa de Menorca.	750
2) RGE núm. 462/03, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a títol superior de turisme.	752
3) RGE núm. 464/03, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida i Ecologista, relativa a medalles d'or i premis Ramon Llull.	755
-

EL SR. PRESIDENT:

Senyores i senyors diputats, començam la sessió d'avui i en

primer lloc els deman si es produeixen substitucions.

LA SRA. CASTILLO I FERRER:

Aina Castillo substitueix Joan Marí i Tur.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Castillo.

EL SR. FLAQUER I RIUTORT:

Sí, Joan Flaquer substitueix Pere Rotger.

EL SR. GROSSKE I FIOU:

Eberhard Grosske substitueix Josep Portella.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, gràcies, Sr. Grosske. Passam doncs a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui que consisteix en les proposicions no de llei, de les quals n'hi ha tres, la 351, 462 i 464, totes d'enguany del 2003.

1) Proposició no de llei RGE núm. 351/03, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a coneixement dels anglicismes històrics a l'illa de Menorca.

Passarem en primer lloc al debat de la proposició 351, la primera de les que he citat, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa al coneixement dels anglicismes històrics a l'illa de Menorca. Per a la seva defensa en nom del Grup Parlamentari Popular, autor de la iniciativa, té la paraula el Sr. Gornés per un temps de 10 minuts.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. Començaré llegint un petit fragment d'un text d'un conegut autor menorquí:

“Es bricbarca anglés recalava mansós enmig del port de Maó. Un bot culer sarpava de Bloody Island, s'hospital militar, i s'atracava cap a baixamar amb quatre jans i un boi. Anaven a fer un trinquí a sa bodega de'n Peter, on es servia bon gin i rum, i on era famós es groc que s'hi feia. Sa bodega sempre anava ben servida de mens, ja que ben devora hi havia els bèrecs de s'armada anglesa. Un poc més enfora hi havia també es magatzem d'en Jony, on hi havia plenti de tot. A ses miledis angleses els hi agadava molt anar-hi a comprar pinxes, cocs i altres coses. Adafora hi feia feina un mestre d'aixa. Emprava amb maestria es jac, per llimar una fusta, i tenia a mà altres com ruls, escrepels i tornescrús. En Franc, que així es deia es mestre d'aixa, tenia fama de cordar estrops, malgrat que molts del poble consideraven que duia els dèvils dintra, probablement perquè abusava des sèngri.

Defora del magatzem hi havia un grupet d'alllots que jugàven a mèrvils, “Polllis”, cridava un d'ells, mentre es preparava des de s'entonx, a llençar es níquel cap es camp de

joc. Una filleta deia al germà que s'estimava més jugar a quic, que s'avorria.

Dos mens fumant en galip, feien xànquens en saludar-se, sense perdre atenció a un xumeca que, bòtil en ma, roagava una poma d'en Kane. Una senyora s'ho mirava tot des des boinder, que deixava veure un saidbord de moguin, que segur valia molts de penis. La senyora es servia un suc fosc que ruixava des tiquitil, que acompanyava amb un bon tros de pudin. Es xumeca ja demanava faitim, i un men l'advertia que si no feia sedon li posaria un ull blec. Verigut, va dir el xumeca, mentre prenía siti.”

Amb aquest petit fragment he volgut expressar una forma de parlar que s'està perdent, per desgràcia, a l'illa de Menorca. Durant la dominació dels anglesos que va durar quasi 100 anys a la nostra illa hi va haver tota sèrie d'intercanvis, començant pels comercials, però també intercanvis de costums i de paraules que varen quedar incorporades, des de la parla anglesa a la parla catalana. La família semàntica més coneguda està relacionada amb les begudes i amb els menjars, com puguin ser el gin, el groc, el sèngri, el *bitter*, el *pepelman*, el *punch*. També en els jocs, sobretot amb els mèrvils, o *canicas* en castellà, el joc de ple. També hi ha un grup nombrós que donen nom, sobretot, a eines de fuster, de mestres d'aixa i de mobles. També hi ha un altre grup connectats amb la casa, com puguin ser boinder, moc o xoc. I finalment l'argot militar, converax, verius, mitjamens, rofils, etcètera.

No estan quantificades aquestes paraules que estan incorporades, el que passa és que sí és cert que són paraules que empren majoritàriament la gent de més de 60 anys. Nosaltres pensam que açò és un patrimoni que val la pena conservar i que a través d'aquesta proposició no de llei que té com a objectiu fomentar el coneixement de la llengua en tota la seva diversitat i promoure el seu ús, com dic, intentam que el Govern balear, en col·laboració amb el Consell Insular de Menorca posin fil a l'agulla i a través d'acords i les decisions pertinents elaborin un estudi sobre l'ús i la pervivència dels anglicismes històrics a l'illa de Menorca i a part de difondre, es promoguin les accions de difusió pertinents per donar a conèixer aquest aspecte de la llengua a l'illa, sobretot entre la població escolar que és la més receptiva a aquest tipus d'accions.

I fins aquí la meua presentació.

Gràcies.

(La Sra. Vicepresidenta substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Gornés. Grups que volen intervenir? En torn de fixació de posició en nom del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Pons.

EL SR. PONS I PONS:

Fixació? Hi ha un episodi en contra supòs?

LA SRA. PRESIDENTA:

Com vulgui.

EL SR. PONS I PONS:

Gràcies, Sra. Presidenta. És interessant el que ens ha dit el portaveu del Grup Popular, però sembla que l'únic que es pretén és el coneixement de l'aspecte puntual del lèxic habitual que s'empra a Menorca i la iniciativa d'una proposició no de llei em sembla desmesurada per tot allò que ja hi ha publicat i per tot allò que ja hi ha fet.

Efectivament totes aquestes paraules i més que en podríem trobar són herència de les dominacions militars angleses a l'illa de Menorca, prop de 80 i busques d'anys. Però si ens miram que és allò que hi ha publicat damunt aquest tema trobarem que Badia Margarit té publicat l'any 1953 *Englisch Study*, anglicismes en el llenguatge català de Menorca. Donalson té la contribució de l'anglès al menorquí, dialecte català, *La Revista de Menorca* 1978. Escudero Manent *Lista de varias de las palabras que usamos en Menorca tomadas del inglés durante las tres dominaciones británicas de la isla, con expresión de las voces inglesas de que derivan y significado de éstas*. *Revista de Menorca* l'any 1915. Guita..., un moment que ho he de traduir... *Estudi de lingüística històrica del dialecte menorquí*, publicat a Montpeller l'any 1943.

Francesc de Borja Moll *Estudi fonètic i lexical del dialecte de Ciutadella*, amb miscel·lània filològica dedicada a Don Antoni Maria Alcover l'any 1961, reproduïda a la revista *Randa* núm. 8. De Pacios Jiménez *Influencia del inglés en Menorca*, una tesi de llicenciatura inèdita de la Universitat Complutense de Madrid de 1970. En Ruíz Pablo Angel, *Rastre que varen deixar en el llenguatge menorquí les dominacions angleses*, va ser una comunicació que va fer aquest escriptor menor, nascut a Es Castell, resident a Es Castell, en el I Congrés Internacional de la Llengua Catalana a Barcelona l'any 1908. Antibona i Petrus *Sobre Anglicismos a la Revista de Menorca* l'any 1965. Veny i Clar *Els parlars*, Barcelona editorial Dopesa 1978. Carlos Victori de Febrer *Huellas del inglés en el menorquín* que és la seva tesi de llicenciatura, és inèdita a la Universitat de Barcelona l'any 1965. Ortells i Campo *Els anglicismes de Menorca, estudi històric i etimològic*, editat a Palma per l'editorial Moll l'any 1983.

Per tant, el coneixement és extens. Però hi ha bona voluntat quan es presenta per tant, hi ha dues a tenir en compte. Primera, que en el Consell Insular de Menorca es va aprovar una moció que supòs que és igual a la que defensa i presenta el Grup Popular aquí per la dualitat de diputat i conseller a Menorca que té el portaveu del Grup Popular i allà va ser admesa. Per tant, no crec jo que per fer un estudi allà on hi ha tanta documentació sigui necessari conveniar el Govern amb el consell per una cosa clarament menor. Hi ha publicats i si no es publicaran ara, els sistemes d'ajuts, diguem-li beques o una altra paraula per a la gent que vol fer estudis damunt llengua, allà on els interessats òbviament hi poden participar i l'única

cosa que teníem un poc en solfa és el tema de la publicació perquè la gent se'n temi, que açò ja necessita unes condicions específiques, si és que volem que sigui d'utilitat. No és tanta al significació de si és perd o no és perd perquè la utilització de la paraula *midman* quan ja no existeix aquest tipus dins la marina espanyola, produeix confusió si és que un llenguatge serveix perquè la gent s'entengui i ha de ser el més universal possible, sobretot si té certa qualitat.

D'acord que no s'ha de perdre en el parlar normal de la gent de Menorca, però no creim nosaltres que sigui un tema major, creim que hi ha ajuts des de les beques que dona l'Institut Menorquí d'Estudis a aquestes que estan publicades o que s'han de publicar de la Conselleria de Cultura damunt estudis sobre llengua. I òbviament que l'únic problema que queda pendent és el de la publicació òbviament si es fa un estudi damunt la pervivència de les paraules perquè damunt de la seva existència ja hi ha prou coses publicades, la pervivència dins el parlar actual de Menorca, que tal vegada sí tendria cert interès, jo estic convençut que després es pot arribar a un acord amb la conselleria corresponent, en aquest cas la Conselleria de Cultura per donar a conèixer el resultat d'aquesta exposició. Ara fer un conveni entre el Consell de Menorca per fer una recerca, que ja està feta i ja està publicada des de principi de segle passat, em sembla una exageració i òbviament es votarà en contra.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Pons. S'ha entès la seva fixació de posicions. En torn de rèplica té la paraula el Sr. Gornés.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sra. Presidenta. La veritat és que he quedat molt decebut de saber que els partits d'esquerra no donaran suport a aquesta iniciativa, jo pensava que l'esquerra era especialment sensible en els temes de llengua, els temes de foment, per donar a conèixer allò que és nostre en definitiva i a més que sigui un menorquí el que digui que no, més mal em fa.

He de recordar als presents que totes aquestes paraules que jo he llegit i d'altres que estan recollides en aquest llibre, que podem considerar una espècia de compilació d'aquesta llarga i extensíssima llista bibliogràfica que ens ha llegit el Sr. Pons, una obra publicada a la col·lecció Raixa de l'editorial Moll 1983 *Els anglicismes de Menorca, estudi històric i etimològic* de Vicent Tortells i Xavier Campos i com dic, estan totes reconegudes tan per l'Institut d'Estudis Catalans com pels diccionaris oficials i en teoria han de figurar així a totes elles.

És a dir, defensam paraules pròpies, allò que volem mitjançant aquesta proposició és que aquestes paraules que estan en progressiu desús no es perdin, està molt bé que a nivell acadèmic hi hagi tots aquests estudis que ens ha relatat el Sr. Pons, el que indica és que la universitats, els instituts especialitzats, els lingüistes coneixen etimologies, coneixen els canvis que han sofert aquestes paraules i com s'han incorporat a la nostra parla. Però a nivell social, que és molt diferent, no en sabem. La veritat és que els infants juguen enlloc de a *mèrvils*

juguen a *canicas* o a bolles i això la veritat és que moltes vegades fa mal d'ulls a un menorquí, tenint una paraula pròpia i específica per anomenar aquests jocs.

Per tant, hi ha aquesta dicotomia entre el coneixement acadèmic i el coneixement social que nosaltres entenem que s'ha de solucionar i el competent per solucionar aquesta promoció social de la nostra llengua és la Direcció General de Política Lingüística, que per açò té un pressupost altíssim Sr. Pons i que voldríem es concretés en aspectes específics per a la nostra illa.

La moció que hem presentat en el consell insular encara no s'ha vist, no està aprovada pel ple. Per tant, veurem si en el futur aquesta iniciativa podrà sortir, sembla ser que sí perquè el conseller ens ha dit que donaria suport a la proposta. Per tant, si a l'illa de Menorca ens diuen que sí i aquí ens diuen que no tendrem un problema, no ho troba Sr. Pons? Gràcies.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gornés. En torn de contrarèplica el Sr. Pons té la paraula per un temps de 5 minuts.

EL SR. PONS I PONS:

El problema el tindrà de tota manera vostè quan ho presenti, perquè sabent quina és la tessitura i allò que allà es produirà, a Menorca s'haurà d'adequar. Primer de tot hi ha una cosa que em sap greu que li produeixi decepció perquè si quan li voten una cosa en contra li produeix decepció, vostè tindrà el síndrome de la malenconia més prest del que la seva edat li permet.

Vostè creu que la publicació d'un estudi, per acurat que sigui, damunt els anglicismes a Menorca ajudarà a la seva promoció social? Perquè si creu això, convé que s'ho faci veure, s'ho ha de fer mirar perquè no és la publicació el que promou la utilització o no dels vocables dins una llengua. Avui en el català parlat, i ha millorat moltíssim des de fa 20 anys cap aquí, no hi ha ningú que normalment utilitzi tantost, escorcoll, adhuc i són paraules perfectament catalanes que com idioma és un instrument viu, va canviant i es va adequant a la circumstància històrica en què s'empra. Per açò el castellà que té ni més ni manco que una acadèmia que fixa els nous mots que s'han d'introduir, per què? Perquè és l'idioma que s'ha de posar a l'alçada de la vida, no és la vida que es posa al servei d'un idioma. Jo crec que li han fet un flac favor al Sr. Gornés coneixent el seu apassionament per l'arqueologia que ara faci arqueologia lingüística. Açò és una arqueologia del segle XVIII, hi ha paraules que són plenes de vida, sobretot en els llocs de feina, si no com s'ha perdut la utilització d'aquestes paraules, els jocs infantils per què? Perquè la multiculturalitat ha produït que el joc de bolles, a Menorca *mèrvils*, s'ha castellanitzat primer i segona des de que s'ha inventat l'asfalt els jugadors de bolles han desaparegut de la geografia dels pobles, cosa efectivament molt perillosa si volem cuidar la mentalitat dels nostres infants.

Està fet, nosaltres no estam en contra de què s'estudiï la situació actual, ho podem fer perfectament, vostè ho presenta en el consell, no és necessita un conveni per fer un estudi de quatre rols de cost. I en la publicació, quan es faci, el conseller de Menorca que demani ajuda pels canals que hi ha establerts per a la publicació de texts en català i tendrien una publicació més i cap garantia de què aquestes paraules es tornin a emprar, ni una, ni per la publicació només. Jo li diria que la publicació no fa res, ara si poguéssim convenir que les televisions que hi ha utilitzessin aquestes paraules, òbviament que n'hi hauria alguna que tendria el *filling* suficient per ser repetida insistentment per alllots i allotes d'aquestes Illes.

Vostè troba que açò necessita una proposició no de llei? Nosaltres creim que és una exageració, encara que el vot nostre ofereixi la sensibilitat del portaveu del Grup Popular i produir-li aquest grau primer de malenconia que es produeix quan li voten en contra una proposició no de llei com aquesta.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pons. No havent-hi més intervencions per tant, podem procedir a la votació de la proposició no de llei 351/03.

Vots a favor de la proposició?

Vots en contra?

Abstencions?

Resultat Sra. Lletrada.

LA SRA. LLETRADA:

Vots a favor 6, vots en contra 9.

EL SR. PRESIDENT:

Per tant, queda rebutjada la proposició.

2) Proposició no de llei RGE núm. 462/03, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a títol superior de turisme.

I podem passar a la segona proposició no de llei d'avui que és la RGE núm. 462/03 presentada també pel Grup Parlamentari Popular i que és relatiu al títol superior de turisme en el qual s'hi ha presentat l'esmena RGE núm. 710/03 del Grup Parlamentari Socialista. Per defensar la proposició no de llei té la paraula per part del Grup Parlamentari Popular l'Hble. Diputat Sr. Jaén i Palacios per un temps de 10 minuts.

EL SR. JAÉN I PALACIOS:

Muchas gracias, Sr. Presidente. Señoras y señores diputados. Intentaré ser breve, hago esa advertencia sin perjuicio de que pida derecho de reciprocidad en las intervenciones porque cada uno hará lo que tenga a buen menester, pero considero que el tema es conocido por todos los presentes, por todos los grupos parlamentarios a raíz de visitas

que hemos tenido de personas afectadas y también de la queda formulada al Defensor del Pueblo de su escrito de recomendación a la Universidad y como digo estamos todos al corriente de cuál es la problemática y cuál puede ser su solución.

En el año 93 la Universidad de las Islas Baleares, nuestra Universidad de las Islas Baleares aprobó los estudios superiores de turismo, desde entonces se imparten estas enseñanzas al amparo de la Ley de reforma universitaria del año 83 y de un decreto, el 1797/87 que desarrollaban estas cuestiones por las cuales se regula la obtención y la expedición de títulos académicos y profesionales, que con ustedes bien saben son una competencia exclusiva del Estado, a tenor del artículo 149. La verdad es que examinada la documentación que hemos podido ver, incluso hemos visto certificaciones académicas personales donde se encabeza diciendo: licenciatura de turismo, lo cual siendo suave, hay que decir que es un fraude, vender una licenciatura de turismo que no es verdad, eso está certificado por la Universidad, licenciatura de turismo, hemos visto asignaturas aprobadas, etcétera, etcétera.

Yo creo que aquí ha habido, en fin, una buena intención, por supuesto no lo dudo, pero algunas prisas en las cosas y en consecuencia conviene enmendar para que haya los menos lesionados posibles en estas cuestiones porque los alumnos no tienen culpa ninguna. Estamos en unas cuestiones, como digo, que expresamos aquí en nuestra enmienda, en nuestra proposición no de ley con dos apartados, que por cierto la presentamos ante los grupos parlamentarios, yo creo que esto rodó por los grupos al menos entorno a un mes, porque la voluntad era llegar a un acuerdo. Pedimos que el Parlamento instara el Gobierno de las Islas Baleares para que en colaboración con la Universidad hiciera gestiones para que se permitiese aquí parar la homologación de estudios superiores de turismo con una licenciatura y después pedíamos también en el apartado segundo que el título superior de turismo, propio de la Universidad de las Islas Baleares tuviese la consideración de título oficial con validez en todo el territorio nacional.

Como veo, a tenor del artículo 34.1 de la Ley orgánica de universidades y de la ley que aprobamos aquí en el Parlamento, de funciones del Consejo Social, pero en fin por no entrar en detalles de cosas, me parece que la enmienda intenta una aproximación de las cuestiones, lo fundamental es llegar a un acuerdo, sé que el ministerio está en la cuestión porque he pedido hablar con personas del ministerio, de responsabilidad en el ministerio y así me lo han hecho saber y nosotros aceptaríamos la enmienda sin ningún problema, defenderemos lo nuestro por vamos, ningún problema.

Tengo que hacer una salvedad, que en el apartado número dos nos parece que lo correcto sería que dijese lo que dice hasta el guión, es decir, *El Parlament de les Illes Balears insta la Universitat de les Illes Balears, amb el suport del Govern de les Illes Balears a sol·licitar l'equivalència del títol superior de turisme a licenciatura en turisme..* Hasta ahí, porque después se habla del proyecto del real decreto, (...) nos parece que todo esto que viene detrás, es verdad que hay un borrador de un real decreto que también tenemos y lo hemos

visto, pero me parece que nos podemos parar ahí, porque en un Parlamento hablar de futuros proyectos de grandes decretos, me parece que es poco. Por tanto, veríamos la enmienda sustituida en su totalidad sin mayor problema.

Muchas gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Jaén. Toca ara defensar l'esmena al Grup Parlamentari Socialista, l'esmena presentada i esmentada abans...

EL SR. CRESPI I PLAZA:

Bona defensa té una esmena que ja el Grup Popular ha dit que accepta, però si més no em deixaran dir alguna cosa. És a dir, crec que coincidim en la finalitat d'aquesta proposició no de llei del Partit Popular, és evident i més evident en aquesta comunitat que a una altra, que l'existència d'un títol superior d'aquestes característiques és important, és important si volem aconseguir que els professionals que es dediquen als llocs més importants del sector tinguin una categoria de tipus universitari.

I després hi ha una segona conseqüència i és el fet de què aquests senyors que hagin dedicat tot aquest esforç a obtenir aquesta titulació, que té el mateix cost humà i econòmic que una llicenciatura, tinguin els efectes jurídics i acadèmics de cara a l'Administració d'una llicenciatura normal, com totes les altres i per això hem presentat l'esmena. El que creim és que ja demanam una cosa, demanem-la el més adequadament possible perquè quan arribi allà sigui escoltada, admesa i si n'és el cas, duita a terme. I clar, un dels problemes que hi ha és que per donar validesa com a llicenciatura i fer equivalent aquesta llicenciatura al títol propi de la universitat ha d'existir la llicenciatura i aquest és el problema. És a dir, a nivell d'Estat com a títol reconegut per l'Estat no existeix. Per tant, allò que primer hem d'aconseguir és la creació, pels mecanismes prevists a l'hora d'establiment de titulacions per part de l'Estat i que és el que té la competència, que es creï aquesta llicenciatura amb el currículum corresponent. I una vegada produït això sí que es pot demanar l'equivalència, en el seu cas la convalidació, el que sigui, d'aquells títols que hagin estat expedits per la Universitat de les Illes Balears.

Per tant, en aquest sentit va la nostra esmena. Coincidesc en dir que també s'accepta la seva recomanació, que no pareix molt adequada a un document que surt d'aquí, a una proposició no de llei, fer referència a una legislació no existent, que s'està tramitant, que sembla que s'aprovarà, però que encara no existeix. Per tant, nosaltres acceptaríem també la supressió, no des del guió, sinó amb una coma després de la paraula turisme, perquè clar una vegada aprovada per part del Govern de l'Estat la llicenciatura de turisme i aquí tallaríem. I encara que no hem posat a la nostra esmena, a l'exposició de motius en el tercer paràgraf, si ho vol mirar Sr. Jaén, quan parla del Govern pareix que parla del Govern de les Illes Balears i hauria de dir el Govern de l'Estat, perquè s'està referint als títols universitaris establerts pel Govern de l'Estat. Com diu

després en el següent paràgraf i parla de l'Estat. Clar aquí el Govern, col·loquialment ens referim al d'aquí i el *Gobierno* és l'altre. Per tant, aquesta correcció simplement.

Per tant, si li pareix llegiria perquè quedi constància en *Diari de Sessions*, el paràgraf 1 queda tal com està a l'esmena i el paràgraf diria: El Parlament de les Illes Balears insta la Universitat de les Illes Balears amb el suport del Govern de les Illes Balears a sol·licitar l'equivalència del títol superior de turisme amb la llicenciatura en turisme, una vegada aprovat per part del Govern de l'Estat l'esmentada llicenciatura.

EL SR. PRESIDENT:

Bé, abans de passar a qualsevol votació entenc per les senyes que fa el Grup Popular que hi està d'acord, però toca el posicionament de la resta dels grups parlamentaris. Per tant, em sap greu, però no em puc botar el Reglament.

Per part del Grup d'Esquerra Unida i Ecologista el Sr. Grosske té la paraula.

EL SR. GROSSKE I FIOU:

En 30 segons perquè veig que hi ha unes certes ganes d'acabar el debat. Dir que ens felicitem perquè s'aprovi aquesta proposició no de llei i s'aprova per unanimitat de tots els grups, l'esmena que es presenta és una esmena que més aviat ve a perfeccionar des del punt de vista tècnic un esperit que jo crec que tots els grups compartim i a partir d'aquí només cal esperar que el Govern de l'Estat sigui sensible a aquesta unanimitat i a la mateixa posició del Grup Parlamentari Popular d'aquesta cambra, que segurament al Govern de l'Estat li importa més aquesta sensibilitat que la de qualsevol altre grup aquí present, i que aviat els alumnes i les persones que han acabat aquests estudis a la Universitat de les Illes Balears vegin aquest reconeixement de llicenciatura i homologable al conjunt de l'Estat, que és el que interessa.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Grosske, en nom d'Esquerra Unida i Ecologista. Per part del Grup Parlamentari del PSM-Entesa Nacionalista té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Buele.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Gràcies, Sr. President. També nosaltres creim que la raó acompanya a qui demana el reconeixement d'aquests estudis com a llicenciatura dins el marc de les ensenyances superiors que estan reglades en el nostre país i a la resta de l'Estat espanyol, i ens felicitem que també aquesta comissió parlamentària pugui aprovar per unanimitat una iniciativa presentada inicialment pel Grup Parlamentari Popular i esmenada per una aportació del Grup Parlamentari Socialista.

Volem remarcar nosaltres que és ben cert que els estudiants de les primeres promocions d'aquests estudis fins i tot es

matriculaven, hi ha documentació universitària al respecte, com a llicenciats en turisme. No menys cert és també que aquests estudis turístics han estat sempre objecte d'una certa persecució, inexplicable per a nosaltres, per part d'alguns sectors, els sectors acadèmics de l'Estat, que han provocat que només després de quasi 30 anys d'ensenyament en escoles privades, adscrites totes a una d'oficial a Madrid, i això és una casualitat a tenir molt en compte, hagin pogut finalment veure reconegut el seu caràcter de diplomatura universitària i la seva adscripció a les universitat d'arreu de l'Estat. Potser, creim, pot haver tengut qualque cosa a veure el gran negoci que moltíssimes escoles privades ben arrelades al règim anterior tenien amb aquesta situació, no ho podem passar per alt. Això són coses que ja pertanyen al passat però en aquesta cambra parlamentària, que volem mirar cap al futur, ens hem de situar en aquesta perspectiva i ens hem de demanar amb quina legitimitat el segon estat receptor de turistes del món es pot negar a si mateix la millor formació per als tècnics d'una de les activitats amb més futur. Nosaltres ens demanam amb quina legitimitat es pot negar a les comunitats autònomes la seva capacitat de crear estudis especialitzats reconeguts convenientment mitjançant la formació universitària contrastada, perquè creim que precisament és aquesta la situació, i no ens hem d'oblidar que vivim una època en la qual aquests estudis no es poden reconèixer convenientment i als efectes desitjats si no és l'Estat el que doni les passes oportunes.

Nosaltres tenim un escenari en el qual els efectes que les llicenciatures habitualment provoquen ja estan ben contemplats a Europa, i això és el que ens fa mirar cap a aquesta Europa que té la llei de professionals regulades a àmbit europeu, i és mitjançant la diplomatura de turisme, que ja provoca tots els efectes que alguns han titllat de nocius. Això vol dir que una vegada adaptades totes les carreres al marc del que podem dir que és Bolonya, aquestes professions regulades per la desaparició de la diplomatura acabaran essent per al nivell acadèmic de graduat, avui llicenciat. Això vol dir que tots aquests diplomats avui seran llicenciats d'ací a 10 anys, i els que ja tenen el seu títol superior de turisme, amb tota la raó al seu costat, demandaran el reconeixement del grau de màster per poder accedir al tercer cicle del doctorat.

Avui ens reunim aquí, en aquesta comissió parlamentària, per decidir què és el que podem fer des d'aquest parlament per minvar aquest greuge que ha provocat aquesta situació amb tota aquesta gent i decidir si podem tirar endavant una proposició no de llei que contribueixi a acabar amb aquesta situació. Gràcies a la iniciativa del Grup Parlamentari Popular, o bé ho podem mirar des de la barrera i deixar aquests 10 anys d'adaptació per a tots els estats europeus al marc de Bolonya, que és el temps que hauran d'esperar els nostres joves per poder veure reconegut el seu esforç i tenacitat, o bé hem de tirar endavant amb una resposta negativa de cap aquí i prendre les mesures necessàries per aconseguir amb caràcter d'urgència no només el reconeixement a la nostra comunitat, sinó que també presentem aquestes iniciatives necessàries en el si de l'Estat. Existeixen antecedents: totes les escoles superiors de l'Exèrcit, per exemple, o el Centre d'Estudis Superiors eclesiàstic, atorguen títols equivalents a tots els efectes a una llicenciatura o a una diplomatura que tampoc no existeix.

El que calgui per acabar el més aviat possible amb aquest greuge creat, el que sigui per demostrar que la nostra terra és capdavantera també en això, ens ajuda a donar suport a aquesta demanda que se'ns fa des del Grup Parlamentari Popular, tot i matisant-ne la forma i estant d'acord amb el contingut, però també hem de demanar al Ministeri d'Educació que, en tràmit d'urgència, es reconguin els drets dels estudiants ja titulats i els d'aquells que ho facin abans de la definitiva entrada en vigor de l'itinerari universitari desitjat.

Voldria recordar, com a diputat d'aquest parlament, que el senador que representa la nostra comunitat autònoma ja ha fet passes en aquest sentit, i aleshores la nostra pregunta no pot deixar de ser: El Grup Parlamentari Popular, que presenta davant aquest parlament aquesta proposició no de llei, també està disposat a fer senyera d'això al si de la Cambra dels Diputats?, i a aconseguir del seu govern que això tiri endavant amb caràcter d'urgència?, o bé com altres vegades el discurs en aquesta cambra serà diferent al que haurem de sentir a Madrid? Nosaltres estam d'acord amb el contingut d'aquesta proposició no de llei encara que la volem matisar en el sentit en què el portaveu del Grup Parlamentari Socialista ha presentat en aquesta cambra.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Buele. Entenc que hi ha un acord entre els grups i, per tant, si volen intervenir amb algun tipus de rèplica...

Hi ha una entesa. Per tant s'aprova per assentiment en el sentit que havia matisat el Sr. Crespi.

3) Proposició no de llei RGE núm. 464/03, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida i Ecologista, relativa a medalles d'or i premis Ramon Llull.

Molt bé, per tant, aprovada aquesta proposició no de llei, passam a la darrera d'avui, que és la RGE núm. 464/03, relativa a medalles d'or i premis Ramon Llull, presentada pel Grup Parlamentari d'Esquerra Unida i Ecologista. Per tal de poder-la defensar té la paraula el seu portaveu el Sr. Grosske per un temps de 10 minuts.

EL SR. GROSSKE I FIOU:

Gràcies, Sr. President. Aquesta esmena, efectivament, fa referència a les distincions honorífiques que concedeix el Govern de les Illes Balears. En definitiva respon a un esperit i a una visió política que seria extensible a qualsevol altra institució, ja sigui un consell insular, ja sigui un ajuntament, que faci, com fan totes aquestes institucions, una de les seves activitats estigui constituïda per aquesta concessió de medalles, honors, premis, etc.

En definitiva, el que es pretén amb la proposició és instar el Govern a la instrumentació de mecanismes de participació ciutadana en aquest atorgament.

Sense citar exemples que podrien ferir la sensibilitat d'un o d'un altre, és cert que a vegades aquesta concessió de premis es converteix en un objecte de polèmica o no, depèn de la sensibilitat del partit o partits en el govern en cadascuna de les institucions. Es pot tenir una visió més institucional o es pot tenir la temptació de -diguéssim- introduir elements de caràcter partidista en la nominació dels premiats, que introdueix elements de polèmica. Ho hem vist darrerament a alguna institució de les Illes Balears, important, i és una situació indesitjable tant per a la mateixa institució com per als mateixos beneficiaris d'aquestes distincions, perquè en definitiva el darrer que desitgen, lògicament, és veure's immersos en una polèmica de caràcter polític quan és una polèmica en la qual no s'han ficat de *motu proprio*, sinó que es veuen de sobte involucrats per una decisió de caràcter políticoinstitucional.

És indesitjable per a la institució, és indesitjable per a aquestes persones, i com que no es pot fer una proposició no de llei per exigir o demanar seny als responsables institucionals, la millor vacuna per eliminar aquest tipus de situacions és, efectivament, introduir mecanismes de participació ciutadana, i a més aquests elements de participació ciutadana tenen un altre efecte benèfic molt important; no només, com he dit, vacunen amb una eficàcia més o manco alta, però en qualsevol cas vacunen contra aquestes temptacions partidistes o de distorsió del que hauria de ser un esperit institucional de concessió d'aquests premis, sinó que donen valor al mateix premi, al mateix honor, a la mateixa distinció. En quin sentit? Perquè en la mesura que s'introdueixin elements que jo podria apuntar ara, com per exemple la constitució d'un jurat ciutadà que informàs les propostes, malgrat que la decisió final correspongués als òrgans de govern corresponent, o que s'institueixin mecanismes, per exemple, de presentació de candidats a aquestes distincions per part de les entitats ciutadanes, de les organitzacions socials o de un nombre ics de ciutadans a títol individual, de qualche manera s'estableix un clima de sana competició, com passa amb premis molt prestigiosos que es donen arreu del món, que en definitiva serveix per revaloritzar aquests premis.

Per tant, revaloritzar els premis, que en aquest cas serien les medalles d'or i els premis Ramon Llull de la comunitat autònoma; introduir mecanismes que de qualche manera facin molt més difícil una utilització partidista o perversa de la concessió d'aquests premis, pensam que són motius suficients per fer aquesta proposició no de llei en els termes en què està formulada. No es diuen aquí quins serien aquests mecanismes de participació; ho deixam una mica al bon criteri del Govern, però evidentment no n'hi ha massa més que aquests que he esmentat, és a dir, la constitució d'un jurat ciutadà que informi les propostes, i la possible obertura d'un procés de presentació de candidatures o de propostes per part d'entitats, organitzacions socials i ciutadans a títol individual. No se'ns acut massa cosa més.

En qualsevol cas ens agradaria que el Govern en el propera legislatura es ficàs en aquesta via. Pensam que -i ho deim amb tota tranquil·litat i amb tot rigor- pensam que el Govern ha fet un bon ús d'aquesta concessió de distincions, de medalles d'or i premis Ramon Llull. De fet ho demostra que no hagi estat una

qüestió polèmica a nivell social, ni a nivell mediàtic, ni a nivell polític, però és una aposta per al futur, és una aposta a llarg termini, és una aposta independentment de quines puguin ser la força o les forces polítiques governants a les Illes Balears, i és una proposta, és un esperit que, si es posàs en marxa a la comunitat autònoma, estam segurs que tard o d'hora s'acabaria imposant aquesta cultura de la participació en aquest tema concret, com esperam que en tants d'altres, a tota la resta d'institucions, i pensam que això seria en benefici de tots, que és una mica el que interessa. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Grosske, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida i Ecologista. Toca ara les intervencions de la resta de grups per posicionar-se. No? Per tant, en nom del Grup Parlamentari Socialista, el Sr. Pons té la paraula.

EL SR. PONS I PONS:

Sí, un moment, Sr. President. Li deman excuses, però..., tenc un atac de mala salut. Hi estam d'acord -no, que no consti en acta açò de la mala salut. Estam d'acord amb l'exposició que ha fet el portaveu d'Esquerra Unida i Ecologista, el Sr. Grosske, per les intencions, sobretot, que són molt millors que els efectes beneficiosos que pretén, perquè qualsevol jurat ciutadà o qualsevol mecanisme de participació és igualment pervers sempre.

Hi ha en el fons una cosa fonamental, i és si volem que els que es mereixen la concessió d'aquests premis ho tinguin com un honor, que no sigui com va succeir una època, que tothom tenia la medalla d'Alfons X el Savi, perquè es va utilitzar tant... No, jo dic certa època, per favor. Es va popularitzar tant que qualsevol..., no es va convertir en un element de distinció. Si volem que aquestes medalles siguin un element de distinció, òbviament, sigui un mecanisme del tenor que apuntava el Sr. Grosske, sigui la participació d'organitzacions que ja funcionen dins cada un dels àmbits on es mouen els professionals, pot ajudar aquell del qual depèn la decisió, que és el que concedeix la medalla, que és el Govern, en aquest cas, i que en el seu cas serà un ajuntament, que no pot, per molta participació ciutadana, defugir la responsabilitat de ser qui atorga el premi.

Les intencions d'aclariment i puresa que apuntava el Sr. Grosske, les compartim. Per tant, no hem de fer molt d'esforç per votar-ho a favor i desitjar que la solució, ja que és una solució oberta, contempli els bons desitjos que des del Parlament manifestam amb aquest vot favorable.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pons. No hi ha cap altra intervenció? No sé si el grup proponent vol fer alguna rèplica... No hi ha lloc.

Per tant, com que no s'ha anunciat el vot per part de dos grups, procedirem a la votació d'aquesta proposició no de llei, número 464/03.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions? No n'hi ha.

Resultat, Sra. Lletrada?

LA SRA. LLETRADA:

Vots a favor, 8; vots en contra, 3.

EL SR. PRESIDENT:

Per tant queda aprovada aquesta proposició no de llei.

I com que hem esgotat l'ordre del dia d'avui i no hi ha més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	12 euros.
Sis mesos	6 euros.
Tres mesos	3 euros.
Preu de l'exemplar	0,60 euros.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 8
07001 PALMA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma